

## **WĘWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO**

### **w II Liceum Ogólnokształcącym w Augustowie im. Polonii i Polaków na Świecie**

#### **WSTĘP**

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) to dokument, który zawiera informacje o wszystkich działaniach, jakie prowadzi szkoła, aby wspomóc ucznia w świadomym planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej z uwzględnieniem jego mocnych stron, zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych. Definiuje on rolę i zadania osób, które są odpowiedzialne za poszczególne zadania oraz jakie są oczekiwane efekty i metody pracy.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego opracowano na podstawie:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. 2025 poz. 1043).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (Dz.U. t.j. 2023 poz.1798)
4. Statut szkoły.
5. Program wychowawczo-profilaktycznego szkoły 2025/2026.
6. Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030.

#### **ZAŁOŻENIA OGÓLNE:**

1. WSDZ obejmuje wszystkich uczniów szkoły.
2. Doradztwo zawodowe realizowane jest:
  - o w ramach godzin doradztwa zawodowego,
  - o w ramach godzin z wychowawcą,
  - o podczas zajęć przedmiotowych,
  - o poprzez działania pozalekcyjne i współpracę ze środowiskiem zewnętrznym.
3. System ma charakter planowy, ciągły i dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów liceum.

#### **CELE GŁÓWNE:**

Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej ścieżki kształcenia i zawodu – pomoc w podejmowaniu decyzji dotyczących studiów, szkół policealnych lub wejścia na rynek pracy.

Rozwijanie samoświadomości uczniów

– poznawanie własnych zainteresowań, predyspozycji, talentów, wartości oraz mocnych i słabych stron.

Dostarczanie rzetelnej informacji edukacyjno-zawodowej

– informowanie o kierunkach studiów, wymaganiach rekrutacyjnych, zawodach przyszłości, rynku pracy.

Kształtowanie umiejętności planowania kariery

– tworzenie indywidualnych planów edukacyjno-zawodowych oraz wyznaczanie celów krótko- i długoterminowych.

Rozwijanie kompetencji kluczowych na rynku pracy

– komunikacja, praca w zespole, przedsiębiorczość, odpowiedzialność, elastyczność.

Przygotowanie do wejścia na rynek pracy

– nauka tworzenia CV i listu motywacyjnego, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, znajomość podstaw prawa pracy.

Współpraca z rodzicami i nauczycielami

– wspieranie rodziców w procesie doradczym oraz włączanie całej kadry pedagogicznej w działania z zakresu doradztwa.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym i instytucjami rynku pracy

– kontakty z uczelniami, pracodawcami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, urzędami pracy.

Wyrównywanie szans edukacyjnych i zawodowych uczniów

– szczególne wsparcie dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz z trudniejszym środowiskiem społecznym.

## **OBSZARY I CELE WEDŁUG ZINTEGROWANEJ STRATEGII UMIEJĘTNOŚCI:**

### umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe młodzieży i osób dorosłych

CEL:

upowszechnianie kultury uczenia się przez całe życie, nastawionej na zdobywanie i doskonalenie umiejętności ważnych dla funkcjonowania człowieka w sferze prywatnej, w życiu społecznym i zawodowym;

nastawienie na ciągłe uczenie się i zdobywanie nowych umiejętności

### doradztwo zawodowe

CEL:

rozwijanie efektywnego doradztwa zawodowego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych ze wszystkich grup społecznych i zawodowych;

przygotowanie osób do stałego, refleksyjnego projektowania i reprojekowania własnych ścieżek kariery z uwzględnieniem szeregu kontekstów społecznych, rodzinnych i osobistych; diagnozowanie zasobów i potencjału jednostek oraz informowanie o możliwych ścieżkach edukacyjno-zawodowych;

pomoc w poruszaniu się wśród wielu ofert i możliwości, tak by efektywnie wykorzystać potencjał obywateli;

świadomy wybór zawodu lub ścieżki dalszego kształcenia

### planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności

CEL:

doskonalenie systemowych rozwiązań ułatwiających dostęp do różnych form uczenia się oraz umożliwiających rozpoznawanie, walidowanie i certyfikowanie efektów uczenia się niezależnie od sposobu, w jaki efekty te zostały uzyskane;

aktualizowanie wiedzy i zdobywanie nowych umiejętności przez obywateli. ;

uczenie się przez całe życie (tradycyjny podział życia człowieka na czas edukacji (młodość) i czas aktywności zawodowej (dorosłość) utracił aktualność)

## **CELE SZCZEGÓŁOWE:**

UCZENIE:

1. W zakresie poznawania siebie uczeń:
  - rozpoznaje swoje zainteresowania, uzdolnienia, predyspozycje i talenty,
  - określa swoje mocne i słabe strony,
  - identyfikuje system wartości oraz cele życiowe,
  - rozwija poczucie własnej wartości i sprawczości.
2. W zakresie informacji edukacyjno-zawodowej uczeń:
  - poznaje ofertę edukacyjną szkół wyższych i policealnych,
  - zna zasady rekrutacji na studia i inne formy kształcenia,
  - zdobywa wiedzę o zawodach oraz aktualnych trendach na rynku pracy,
  - poznaje możliwości zatrudnienia w kraju i za granicą.
3. W zakresie planowania kariery uczeń:
  - potrafi wyznaczać cele krótko- i długoterminowe,
  - tworzy indywidualny plan edukacyjno-zawodowy,
  - podejmuje świadome decyzje dotyczące dalszej ścieżki kształcenia,
  - analizuje konsekwencje swoich wyborów.
4. W zakresie kompetencji kluczowych uczeń:
  - rozwija umiejętności komunikacyjne i pracy zespołowej,
  - kształtuje postawę przedsiębiorczą i odpowiedzialność za własny rozwój,
  - uczy się radzenia sobie ze stresem i zmianą,
  - rozwija umiejętność uczenia się przez całe życie.
5. W zakresie przygotowania do rynku pracy uczeń:
  - potrafi przygotować dokumenty aplikacyjne (CV, list motywacyjny),
  - zna zasady autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej,
  - rozumie podstawowe prawa i obowiązki pracownika,
  - jest przygotowany do aktywnego poszukiwania pracy.

#### NAUCZYCIELE:

1. W zakresie realizacji zadań doradczych nauczyciel:
  - włącza treści doradztwa zawodowego w realizowane przedmioty,
  - wspiera uczniów w rozpoznawaniu ich predyspozycji i zainteresowań,
  - wskazuje praktyczne zastosowanie nauczanych treści w różnych zawodach,
  - kształtuje postawy przedsiębiorcze i proaktywne.
2. W zakresie wsparcia ucznia:
  - motywuje uczniów do planowania własnego rozwoju,
  - pomaga w określaniu mocnych stron i obszarów do doskonalenia,
  - wspiera uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych,
  - udziela informacji zwrotnej sprzyjającej budowaniu poczucia sprawczości.
3. W zakresie współpracy:
  - współpracuje z doradcą zawodowym i wychowawcą klasy,
  - współdziała z rodzicami w procesie planowania ścieżki ucznia,
  - angażuje się w organizację wydarzeń doradczych (np. spotkania z przedstawicielami zawodów, wycieczki zawodoznawcze, targi edukacyjne).
4. W zakresie rozwoju własnych kompetencji:
  - podnosi kwalifikacje w obszarze doradztwa zawodowego,

- aktualizuje wiedzę na temat rynku pracy i systemu edukacji,
  - stosuje aktywizujące metody pracy wspierające rozwój kompetencji kluczowych uczniów.
5. W zakresie działań systemowych:
- realizuje założenia WSDZ zgodnie z dokumentacją szkoły,
  - uczestniczy w ewaluacji działań doradczych,
  - współtworzy spójny system wsparcia ucznia w szkole.
3. RODZICE:
1. W zakresie wsparcia dziecka rodzic:
- poznaje predyspozycje, zainteresowania i możliwości edukacyjne swojego dziecka,
  - wspiera dziecko w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych,
  - motywuje do rozwoju i planowania przyszłości,
  - pomaga w budowaniu poczucia własnej wartości i odpowiedzialności za wybory.
2. W zakresie informacji edukacyjno-zawodowej rodzic:
- uzyskuje aktualne informacje o systemie edukacji i zasadach rekrutacji,
  - poznaje ofertę szkół wyższych, policealnych oraz możliwości kształcenia alternatywnego,
  - zapoznaje się z trendami rynku pracy i zawodami przyszłości,
  - ma dostęp do materiałów i konsultacji z doradcą zawodowym.
3. W zakresie współpracy ze szkołą rodzic:
- współpracuje z wychowawcą, nauczycielami i doradcą zawodowym,
  - uczestniczy w spotkaniach, warsztatach i konsultacjach dotyczących planowania kariery,
  - wspiera działania szkoły związane z doradztwem zawodowym (np. poprzez dzielenie się doświadczeniem zawodowym).
4. W zakresie rozwoju kompetencji wychowawczych rodzic:
- rozwija umiejętność prowadzenia rozmów z dzieckiem o przyszłości zawodowej,
  - uczy się wspierać samodzielność dziecka w podejmowaniu decyzji,
  - poznaje sposoby konstruktywnego towarzyszenia dziecku w sytuacjach wyboru i zmiany.

#### ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO:

##### 1. Założenia organizacyjne

- Doradztwo zawodowe jest realizowane w sposób systemowy i zaplanowany na wszystkich etapach edukacji w liceum (klasy I–IV).
- Działania są zgodne z aktualnymi przepisami prawa oświatowego.
- Za koordynację działań odpowiada doradca zawodowy lub wyznaczony nauczyciel.
- W realizację zadań włączona jest cała kadra pedagogiczna.
- System podlega okresowej ewaluacji i modyfikacji.

##### 2. Założenia programowe

- Doradztwo zawodowe ma charakter ciągły i procesowy.

- Obejmuje diagnozę potrzeb uczniów oraz dostosowanie działań do ich możliwości i planów.
- Integruje treści doradztwa zawodowego z podstawą programową kształcenia ogólnego.
- Uwzględnia indywidualizację pracy z uczniem.
- Opiera się na rzetelnej i aktualnej informacji edukacyjno-zawodowej.

### 3. Założenia wychowawcze

- Wspiera ucznia w poznawaniu siebie, swoich zasobów i ograniczeń.
- Kształtuje postawę odpowiedzialności za własną przyszłość.
- Rozwija kompetencje kluczowe przydatne na rynku pracy.
- Promuje ideę uczenia się przez całe życie.
- Wyrównuje szanse edukacyjne i zawodowe uczniów.

### 4. Założenia współpracy

- System zakłada ścisłą współpracę z rodzicami.
- Szkoła współpracuje z instytucjami rynku pracy, uczelniami wyższymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz pracodawcami.
- Organizowane są spotkania zawodoznawcze, warsztaty, wyjścia edukacyjne, targi edukacyjne.

### 5. Założenia metodyczne

- Wykorzystywane są aktywizujące metody pracy (warsztaty, projekty, ćwiczenia diagnostyczne).
- Stosowane są narzędzia wspierające planowanie kariery (testy zainteresowań, ankiety, konsultacje indywidualne).
- Uczniowie mają możliwość korzystania z indywidualnych porad i konsultacji.

## DZIAŁANIA:

Działania skierowane do uczniów

### 1. Diagnoza i samopoznanie

badanie zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych (testy, ankiety),  
analiza mocnych i słabych stron,  
warsztaty dotyczące wartości, celów życiowych i planowania przyszłości,  
indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym.

### 2. Informacja edukacyjno-zawodowa

przekazywanie informacji o kierunkach studiów i zasadach rekrutacji,  
prezentacja zawodów i ścieżek kariery,  
informowanie o trendach rynku pracy,  
udostępnianie materiałów informacyjnych (informatory, strony internetowe, platformy edukacyjne).

### 3. Rozwijanie kompetencji kluczowych

warsztaty z zakresu komunikacji interpersonalnej i pracy zespołowej,  
zajęcia z przedsiębiorczości,

kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji,  
rozwijanie umiejętności uczenia się i zarządzania czasem.

4. Przygotowanie do wejścia na rynek pracy  
nauka pisania CV i listu motywacyjnego,  
ćwiczenia z zakresu autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej,  
spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,  
organizacja dni kariery, targów edukacyjnych,  
wycieczki zawodoznawcze do zakładów pracy i uczelni.

#### Działania skierowane do rodziców

spotkania informacyjne dotyczące planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej dziecka,  
konsultacje indywidualne z doradcą zawodowym,  
udostępnianie materiałów dotyczących systemu edukacji i rynku pracy,  
włączanie rodziców w działania szkoły (np. prezentacja własnych zawodów).

#### Działania skierowane do nauczycieli

szkolenia i rady pedagogiczne z zakresu doradztwa zawodowego,  
współpraca z doradcą zawodowym przy realizacji treści doradczych,  
włączanie elementów orientacji zawodowej do nauczanych przedmiotów,  
udział w ewaluacji działań WSDZ.

#### Działania organizacyjne i systemowe

opracowanie i aktualizacja programu WSDZ,  
coroczny harmonogram działań,  
współpraca z uczelniami, pracodawcami i instytucjami rynku pracy,  
monitorowanie efektywności działań (ankiety, ewaluacja),  
dokumentowanie realizowanych przedsięwzięć.

#### REALIZATORZY WSDZ:

1. Dyrektor szkoły – koordynuje realizację systemu.
2. Doradca zawodowy – planuje i prowadzi zajęcia, koordynuje działania.
3. Wychowawcy klas – realizują treści doradcze w ramach godzin wychowawczych.
4. Pedagog/psycholog szkolny - wspiera proces diagnozy predyspozycji uczniów.

#### TREŚCI PROGRAMOWE, TEMATY Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO: KLASY 1

1. Moje zainteresowania, uzdolnienia i predyspozycje zawodowe.
2. Moje mocne strony i obszary do rozwoju.
3. Wartości w życiu i pracy – co jest dla mnie ważne?
4. Kompetencje kluczowe na rynku pracy – czym są i jak je rozwijać?
5. Świat zawodów – charakterystyka wybranych branż.
6. Wyznaczanie celów edukacyjnych i osobistych na czas liceum.

## KLASY 2

1. System edukacji w Polsce – możliwości po liceum.
2. Przedmioty rozszerzone a wybór kierunku studiów.
3. Kompetencje miękkie i ich znaczenie w karierze zawodowej.
4. Podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.
5. Planowanie ścieżki kariery – pierwsze indywidualne koncepcje.
6. Zawody przyszłości i zmiany na rynku pracy.

## KLASY 3

1. Analiza ofert uczelni wyższych i kierunków studiów.
2. Zasady rekrutacji na studia w Polsce i za granicą.
3. Relacje międzyludzkie w miejscu nauki i pracy.
4. Organizacja pracy i zarządzanie swoim czasem.
5. Rola aktywności zawodowej w życiu człowieka.
6. Tworzenie indywidualnego planu edukacyjno-zawodowego.
7. Autoprezentacja i budowanie własnego wizerunku.
8. Dokumenty aplikacyjne – CV i list motywacyjny.
9. Drogi i możliwości poszukiwania pracy.
10. Rynek pracy w Polsce i w Unii Europejskiej – możliwości i wyzwania.

## KLASY 4

1. Uczenie się przez całe życie – plan rozwoju po maturze.
2. Ostateczny wybór kierunku kształcenia lub ścieżki zawodowej.
3. Procedury rekrutacyjne na studia – krok po kroku.
4. Charakterystyka programów i propozycji rynku pracy.
5. Prawa i obowiązki pracownika (podstawy prawa pracy).
6. Dokumentacja obowiązująca podczas ubiegania się o pracę.
7. Formy zatrudnienia i pierwsza praca.
8. Mobilność zawodowa jako zjawisko cywilizacyjne.
9. Rynek pracy – problem bezrobocia, przyczyny i skutki, sposoby rozwiązywania problemów.
10. Skuteczna autoprezentacja – sposobem na osiągnięcie celów zawodowych
11. Rozmowa kwalifikacyjna – jak się przygotować?
12. Lokalny i krajowy rynek pracy.

## FORMY REALIZACJI:

- Zajęcia grupowe w ramach godzin doradztwa zawodowego.
- Godziny z wychowawcą.
- Warsztaty i spotkania z przedstawicielami zawodów.
- Udział w dniach otwartych uczelni.
- Konsultacje indywidualne.
- Współpraca z urzędem pracy i uczelniami wyższymi.

## PRZEWIDYWANE EFEKTY:

### UCZEŃ:

- jest aktywny podczas szukania swej ścieżki edukacyjno – zawodowej
- potrafi rozpoznać i nazwać swoje mocne strony, umiejętności, zainteresowania, talenty; dokonuje adekwatnej samooceny
- jest świadomy zmian na rynku pracy oraz potrafi racjonalnie zaplanować swoją ścieżkę edukacyjno – zawodową
- tworzy i korzysta z bazy edukacyjno – informacyjno – zawodoznawczej
- przeprowadza skuteczną autoprezentację

### RODZIC:

- wie, jak wspierać dziecko w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej
- zna mocne i słabe strony, zainteresowania i uzdolnienia własnego dziecka
- wie, gdzie i jak szukać informacji na temat szkół, zasad rekrutacji i preorientacji zawodowej
- potrafi racjonalnie planować ścieżkę kształcenia i ścieżkę zawodową swojego dziecka

### 3. NAUCZYCIEL:

- potrafi wprowadzić treści doradztwa zawodowego do swoich planów pracy i realizuje je w pracy z uczniami
- rozumie potrzebę realizacji zadań z doradztwa zawodowego w ramach realizowania własnych planów pracy
- zna metody, techniki i formy prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego
- zna zakres treści z doradztwa zawodowego realizowanych w szkole
- potrafi realizować treści zawodoznawcze na swoich lekcjach oraz podczas spotkań indywidualnych z rodzicami.

### EWALUACJA WSDZ:

- indywidualne rozmowy z rodzicami, uczniami, nauczycielami
  - rozmowy tematyczne – pedagogizacja rodziców na temat doradztwa zawodowego na spotkaniach w klasie, na zebraniach z rodzicami
  - spotkania rodziców i uczniów z psychologiem szkolnym, doradcą zawodowym
  - zapisy w dziennikach
  - karty monitorujące zrealizowane działania z zakresu doradztwa zawodowego
- Wnioski z ewaluacji stanowią podstawę modyfikacji systemu.

### POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. WSDZ wchodzi w życie z dniem podjęcia uchwały przez Radę Pedagogiczną.
2. Dokument podlega corocznej analizie i aktualizacji.

Opracowanie: Barbara Koronkiewicz